

Aantal gebruikers van mesalazine al enige jaren vrijwel ongewijzigd

75.000 mesalazinegebruikers

Openbare apotheken verstrekten in 2013 aan 75.000 mensen met een chronische darmontsteking een geneesmiddel met mesalazine als werkzame stof. Daarbij valt het aantal verschillende toepassingsvormen op.

De ziekte van Crohn en colitis ulcerosa zijn de meest voorkomende vormen van chronische darmontstekingen. Ze kenmerken zich door specifieke symptomen en een onvoorspelbaar verloop. Bij colitis ulcerosa blijven de ontstekingsreacties beperkt tot de slijmvliezen van de dikke darmwand, bij M. Crohn kunnen ze in het hele spijsverteringskanaal voorkomen en in alle lagen van de darmwand.

Geneesmiddelen

In totaal verstrekken openbare apotheken aan ongeveer 90.000 mensen jaarlijks één keer of vaker een middel dat behoort tot de groep geneesmiddelen bij chronische darmontstekingen (ATC3: AO7E). Daarvan gebruiken er jaarlijks 75.000 een middel waarvan mesalazine de werkzame stof is. Dit aantal is al enige jaren vrijwel ongewijzigd. Tot de genoemde ATC3-groep behoren ook de corticosteroiden met een specifieke geregistreerde indicatie voor genoemde aandoeningen. Deze groep telt in totaal ongeveer 17.000 gebruikers. In welke mate corticosteroiden met een algemene ontstekingsremmende indicatie bij chronische darmontstekingen worden gebruikt, onttrekt zich aan het zicht van de SFK. Dat geldt ook voor de immunosuppressiva, zoals methotrexaat, ciclosporine en 6-mercaptopurine. Deze geneesmiddelen worden net als de TNF-alfaremmers, infliximab en adalimumab, ingezet bij chronische darmontsteking als de standaardmedicatie ontoreikend is.

Sinds 2012 zijn de TNF-alfaremmers overgeheveld naar de ziekenhuiszorg.

Mesalazine

Mesalazine wordt als zodanig als werkzame stof toegepast, maar komt ook voort uit geneesmiddelen die eerst in het lichaam worden gesplitst. Zo splitsen darmbacteriën in het colon sulfasalazine in mesalazine en sulfapyridine. Laatstgenoemde is een sulfonamide met antibacteriële eigenschappen, waarvan werd aangenomen dat deze een bijdrage leverde aan het remmen van de ontstekingsreacties, tot duidelijk werd dat bacteriën geen rol spelen. Toch gebruiken nog steeds bijna 20.000 patiënten dit middel. Olsalazine is pas werkzaam na splitting in twee afzonderlijke moleculen mesalazine. Het telt relatief weinig gebruikers.

Mesalazine als zodanig telt ruim 55.000 gebruikers. Omdat mesalazine pas werkzaam hoeft te zijn in de darm, na passage van de maag, zijn

alle orale mesalazinepreparaten voorzien van een coating, die per merk varieert. Het type coating bepaalt wáár in het maag-darmkanaal mesalazine vrijkomt. Ieder merk heeft daarmee zijn eigen toepassingsgebied in het maag-darmkanaal. Voor toepassing van mesalazine in het laatste deel van de dikke darm zijn rectale vormen, zoals zetpillen en klysma's, beschikbaar.

Mesalazine wordt in de meeste gevallen rectaal toegediend. De rectale vormen van de spécialités van het merk Salofalk zijn op basis van standaarddagdoseringen (DDD) verantwoordelijk voor 64,5% van de totale verstrekte hoeveelheid in 2013. Van de orale geneesmiddelen waarbij mesalazine de werkzame stof is, wordt Pentasa het meest verstrekt met een aandeel van 10,3% van alle DDD's aan mesalazine. Pentasa wordt gevolgd door de orale varianten van Salofalk, sulfasalazine generiek en mesalazine generiek. ■

Mesalazine vooral rectaal gebruikt

preparaten	geneesmiddel	aandeel DDD's
Salofalk rectaal	mesalazine	64,5%
Pentasa, oraal	mesalazine	10,3%
Salofalk, oraal	mesalazine	6,4%
sulfasalazine generiek, oraal	sulfasalazine	5,3%
mesalazine generiek, oraal	mesalazine	5,1%
Mezavant, oraal	mesalazine	3,6%
Asacol, oraal	mesalazine	2,3%
Salazopyrine EC, oraal	sulfasalazine	0,8%

AAANDEEL IN DDD'S VAN PREPARATEN MET MESALAZINE ALS WERKZAME STOF (2013).